provinciehuis Westerbrink 1, Assen
postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.drenthe.nl
0592 - 36 55 55

provincie Drenthe

Gemeente Borger-Odoorn
dd. ink/uitg 23 MEI 2022
Zaaknr. .....

Aan:
het college van Burgemeester en
Wethouders van Borger-Odoorn
Postbus 3
7875 ZG EXLOO

Assen, 20 mei 2022
Ons kenmerk 20/5.1/2022000766
Behandeld door de heer W.B. Nijhuis (0592) 36 58 23
Onderwerp: Jaarverslag IBT Wabo 2021

Geacht college,

Hierbij zenden wij u het Jaarverslag 2021 toe over het interbestuurlijk toezicht Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Dit jaarverslag is door ons opgesteld vanuit onze rol als interbestuurlijk toezichthouder.
De inhoud van het verslag is gebaseerd op de door u toegezonden informatie in de vorm van de zelfevaluatie (vragenlijst), het VTH-uitvoeringsprogramma 2021 en het VTH-jaarverslag 2020.
De toetsing van deze informatie geeft een positief beeld. Er zijn geen verbeterpunten geconstateerd.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende ingelicht te hebben.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Bijlage Jaarverslag IBT Wabo 2021
mb/coll.

Jaarverslag Interbestuurlijk toezicht 2021
(Wet algemene bepalingen omgevingsrecht)

Gedeputeerde Staten van Drenthe 2022

Inhoudsopgave

Samenvatting 2

1. Inleiding 4

2. Systematisch IBT 5

2.1 Kaders en achtergrond systematisch IBT 5

2.2 Bevindingen systematisch IBT: de zelfevaluatie

3. IBT op basis van signalen 8

4. Verbeterpunten voor gemeenten 10

5. Ontwikkelingen IBT in 2021 en doorkijk 2022

5.1 Klachtenbehandeling in Coronatijd 11

5.2 Intensivering ambtelijk toezicht 11

5.3. Thema-onderzoeken en actualiteiten 11

5.4 Signalen en ontwikkelingen/rondje gemeenten 11

5.5 Zelfevaluatie 12

5.6 Agenda van de toekomst van het IBT 12

Samenvatting

De provincie Drenthe heeft een toezichthoudende taak op medebewindstaken van de 12 Drentse gemeenten, de waterschappen in Drenthe en gemeenschappelijke regelingen in Drenthe. Dit is interbestuurlijk toezicht (kortweg: IBT).
In dit jaarverslag staan de bevindingen over dit toezicht in 2021 centraal voor wat betreft naleving van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Meer specifiek gaat het grotendeels om de onderdelen "vergunningen, toezicht en handhaving". Dit jaarverslag wordt gepresenteerd aan de Drentse gemeenten en het waterschap Drents Overijsselse Delta. Bij de andere waterschappen ligt het primaat van het toezicht wat betreft Omgevingsrecht bij de provincies Groningen en Overijssel.

Interbestuurlijk toezicht kijkt op gemeenteniveau vooral naar de procescriteria volgens de 'BIG-8 beleidscyclus (zie bladzijde 4). In dit jaarverslag zijn per onderdeel van deze beleidscyclus enkele bevindingen gedaan en conclusies geformuleerd. Deze zijn onder andere gebaseerd op een zelfevaluatie van de gemeenten. Daarnaast is gebruik gemaakt van jaarverslagen, uitvoering-programma's en beleidskaders. Opgemerkt moet worden dat de Coronapandemie ook de nodige impact heeft gehad op de gemeentelijke uitvoering van de VTH-taken in 2021. Hierdoor werden andere prioriteiten gesteld zodat de verslaglegging bij enkele gemeenten op een later tijdstip moest worden gerealiseerd. In dit jaarverslag zijn per gemeente, indien nodig, verbeterpunten en aanbevelingen opgenomen.

Op basis van de bevindingen is in het algemeen geconcludeerd dat:

- Bij drie gemeenten geen IBT- toetsing kon plaatsvinden doordat geen of zeer late aanlevering van gegevens plaatsvond.
- De toepassing van de lokale handhavingsstrategie (LHS) nog niet optimaal is, gelet op de zeer beperkte toepassing van strafrecht bij milieudelicten.
- Doelrealisatie, opstellen van actuele indicatoren voor doelstellingen, en prioriteitenbepaling in het VTH -beleid is nog niet volledig uitgevoerd. Dit dient in samenwerking met de RUD naar een hoger niveau te worden getild.
- De verslaglegging van de VTH-kerntaken bij diverse gemeenten kwalitatief gezien informatiever en diepgaander dient te worden vormgegeven. Aangesloten kan worden bij de branchegerichte aanpak van risicogericht toezicht en handhaving. Hierdoor kan de werking van de Big-8 sluitend worden gemaakt.

Gezien de bovenstaande conclusies en de aankomende wettelijke ontwikkelingen is het advies aan de gemeenten om:

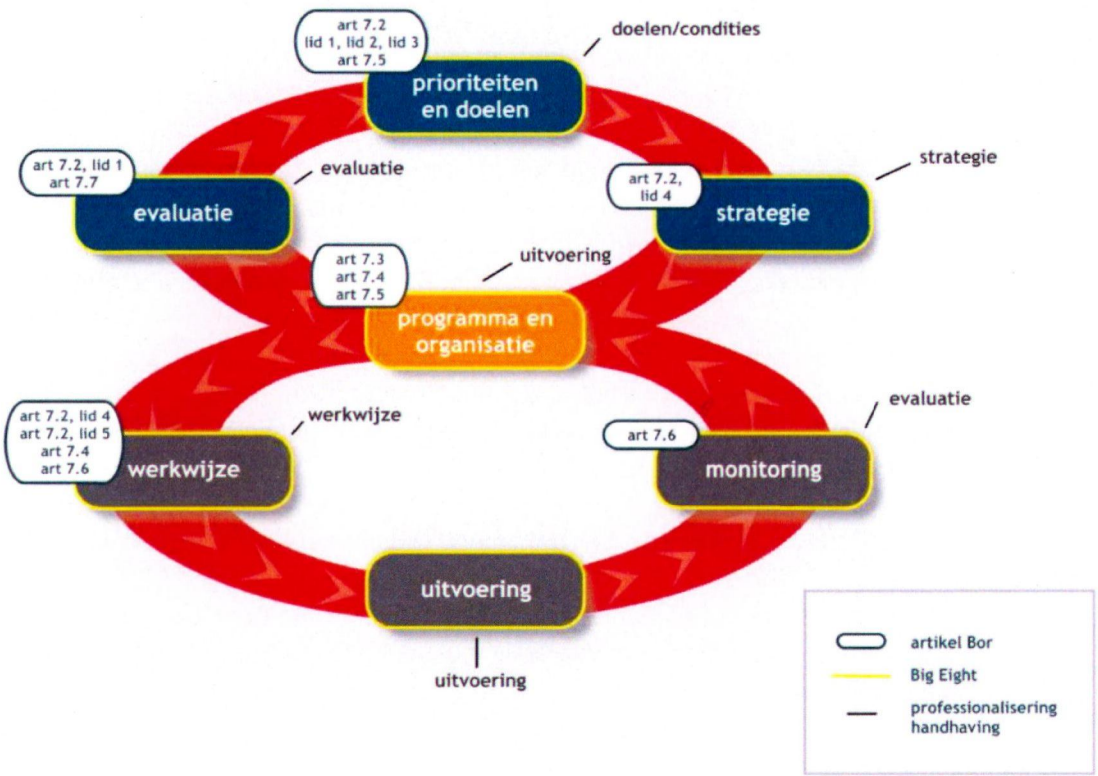
- De beleidscyclus van gemeenten als opdrachtgever en RUD als opdrachtnemer beter op elkaar te laten aansluiten door vooral de monitoring ten behoeve van de evalutie en de verslaglegging te verbeteren.
- Prioriteit te blijven geven aan het tijdig opstellen en vast laten stellen van VTH-programma's en VTH-verslaglegging.
- De gemeentelijke handhavingsresultaten meer te concretiseren (wat wordt per branche aangetroffen) en wat is de bijdrage aan een (gezonder en schoner) leefmilieu in Drenthe?

- 1. Inleiding

Wat is interbestuurlijk toezicht?
Het interbestuurlijk toezicht (kortweg IBT) is de toezichttaak die de provincie heeft ten aanzien van de uitvoering van de wettelijke taken door gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen. Deze wettelijke taken staan onder meer genoemd in de Wet milieubeheer en de Wabo.

Interbestuurlijk toezichthouden bestaat uit het verzamelen van informatie over de vraag of een handeling of zaak voldoet aan de daar aan gestelde eisen, het vormen van een oordeel hierover en waar nodig het plegen van interventies. In dit jaarverslag 2021 staan het beleid en de uitvoering gerelateerd aan de Wabo centraal. Verder worden de gemeentelijke taken op het gebied van bouw- en woningtoezicht (BWT) en ruimtelijke ordening (RO; bestemmingsplan buitengebied) kort benoemd.

Het IBT maakt onderdeel uit van het programmatisch werken met behulp van de zogenaamde BIG- 8. In deze cyclus van beleid, uitvoering, controle en evaluatie is IBT de laatste fase in het proces en vormt daarmee input voor verbeteringen (stap 1 van de cyclus). Zie hiervoor onderstaand schema.

Doel jaarverslag 2021
De reden waarom dit jaarverslag wordt gemaakt is meerledig. Naast een wettelijke taak biedt het gemeenten inzicht in de kwaliteit van het beleid en de uitvoering van hun VTH–taken. Tegelijkertijd zien gemeenten hoe zij staan ten opzichte van andere gemeenten en geeft het aanbevelingen voor verbeterpunten (als onderdeel van de BIG-8). Tenslotte geeft het jaarverslag inzicht in de huidige ontwikkelingen en trends die spelen op deze terreinen. Het concept-jaarverslag is voorgelegd aan alle gemeenten en het waterschap. De reacties hierop waren positief en hebben niet geleid tot aanpassingen in de tekst.

Uitgangspunt kwaliteitsverordening: toezicht raad staat centraal
Het provinciaal interbestuurlijk toezicht gaat uit van horizontale verantwoording (door het college van Burgemeester en Wethouders richting de raad) en van soberheid, afstand en vertrouwen. Kort gezegd betekent dit dat primair het toezicht door de gemeenteraad dient te worden uitgevoerd.
De provincie als toezichthouder staat op afstand en gaat in eerste instantie uit van een goede en zorgvuldige taakuitvoering door de gemeente. Doordat alle gemeenten een kwaliteitsverordening hebben vastgesteld (inclusief update) is er op papier een borging voor een kwaliteitsimpuls van de VTH-taakuitvoering. Dit zal in de praktijk ook moeten worden ingevuld door gemeentelijke samenwerking. Een aandachtspunt blijft de concretisering van deze samenwerking bij de uitvoering.

IBT gebaseerd op systeem en incidenten
Het interbestuurlijk toezicht Wabo /Bouw- en Woningtoezicht (BWT)/RO wordt binnen de provincie op een tweetal manieren ingestoken. Ten eerste is er het structurele systematisch IBT, gebaseerd op informatiearrangementen en afspraken met gemeenten. Daarnaast is er IBT gebaseerd op klachten, signalen en incidenten uit het werkveld.

Zelfevaluatie door middel van een actuele vragenlijst
Met de gemeenten zijn afspraken gemaakt over de eisen die vanuit het IBT worden gesteld. In de zogenaamde informatiearrangementen is vastgelegd dat iedere gemeente voor een bepaalde datum een aantal documenten bij de provincie aanlevert. Het gaat het dan om het VTH-jaarverslag, het VTH-programma en een zelfevaluatie waarop de gemeente "zichzelf scoort" aan de hand van landelijk opgestelde criteria. Deze vragenlijst is afgestemd op de onderdelen van de BIG-8 een aangevuld met vragen over actuele thema's. Met als uitgangspunt de Wet revitalisering generiek toezicht (Wrgt) is ervoor gekozen de verbeterpunten vanuit de zelfevaluatie, het programma en het verslag centraal te stellen.

Corona-maatregelen en informatieverstrekking
Diverse gemeenten hebben hun werkprocessen inzake VTH aangepast als gevolg van de Corona maatregelen. Door herprioritering en een andere capaciteitsinzet is de aanlevering van de gevraagde informatie bij een aantal gemeenten op een later tijdstip gerealiseerd. Bij drie gemeenten spelen tevens personele mutaties een belangrijke rol. Infomatie ten behoeve van het IBT werd dusdanig laat aangeleverd dat een goede beoordeling door de provincie van de gegevens niet mogelijk was. Dit betekent dat wordt overgegaan tot intensivering van het ambtelijk toezicht bij deze drie gemeenten.

Leeswijzer
Zoals hiervoor vermeld bestaat het IBT uit een tweetal verschillende activiteiten. Hoofdstuk 2 behandelt de bevindingen, analyses en trends binnen het systematisch IBT. Hoofdstuk 3 gaat in op klachtenafhandeling en het incidententoezicht. In hoofdstuk 4 worden per gemeente enkele verbeter- en aandachtspunten genoemd. Het laatste hoofdstuk kijkt via het uitvoeren van een thema check vooruit naar 2022. Een belangrijk thema is de invoering van de Omgevingswet.

2 Systematisch IBT

Hoofdstuk 2 is opgebouwd uit twee paragrafen. Paragraaf 1 geeft achtergrondinformatie over het systematisch IBT. Paragraaf 2 gaat in op de bevindingen van de zelfevaluatie en toetsing op hoofdlijnen van de verslagen en programma's.

2.1 Kaders en achtergrond systematisch IBT

Kaders en informatiearrangement
De Wet revitalisering generiek toezicht (Wrgt) en de beleidsnota interbestuurlijk toezicht vormen het fundament van het systematisch IBT. Daarnaast zijn met gemeenten aanvullende afspraken gemaakt, in de vorm van informatiearrangementen IBT. De zelfevaluatie (vragenlijst) vormt hiervan een centraal onderdeel.
De zelfevaluatie, waarin gemeenten zichzelf scoren gaat in op:

- Het gemeentelijke taakgebied Wabo/BWT/RO;
- Het gemeentelijk VTH-uitvoeringsprogramma en het VTH-verslag;
- De professionalisering van de VTH-werkzaamheden; en
- De voortgang en uitvoering van de LHS en het thema uitvoering van VTH-taken conform de kwaliteitscriteria)

2.2 Bevindingen systematische IBT: de zelfevaluatie

- Gemeenten

Zoals vermeld staat in het systematisch IBT de zelfevaluatie van gemeenten centraal.
De zelfevaluatie bestaat uit een vragenlijst over het VTH-jaarverslag 2020 en het VTH-programma 2021 en aanvullende vragen (actuele zaken/thema's in 2021).
De vragen hebben een link met de kwaliteitscriteria en gaan onder meer in op de risico-thema's.

- Waterschap Drents Overijsselse Delta (DOD)

Met het waterschap DOD is afgesproken dat de procescriteria die voorheen golden blijven gelden als toetsingscriteria. Na toetsing blijkt dat het waterschap DOD voldoet aan deze criteria zowel voor het jaarverslag 2020 als voor het handhavings- en vergunningsverleningsprogramma (HUP VUP) 2021. In dit programma staat dat extra toezicht wordt ingezet voor de lelieteelt, gewasbespuiting en teeltvrije zones langs watergangen. Tevens wordt extra aandacht geschonken aan het thema ZZS (zeer zorgwekkende stoffen). Opgemerkt wordt dat het jaarverslag DOD 2020 door middel van tabellen en schema's op een zeer informatieve wijze is vormgegeven.

Beeld van de zelfevaluatie 2021

Als we naar de zelfevaluatie van de gemeenten kijken zien we het volgende feitelijke beeld:

- Tien gemeenten hebben de geactualiseerde zelfevaluatie opgesteld en toegezonden.
- Twee gemeenten, Coevorden en Hoogeveen hebben geen zelfevaluatie toegezonden.
- Drie van deze tien gemeenten hebben de zelfevaluatie te laat aangeleverd.
- De tien zelfevaluaties zijn wel voor het einde van het jaar beoordeeld ten behoeve van de sectorale IBT-toetsing.
- De toegezonden zelfevaluaties vertonen over het algemeen een positieve score.
- De scores van de zelfevaluaties kunnen niet altijd worden afgeleid uit de onderliggende gegevens / de bijgevoegde documenten.

- Bij diverse gemeenten is doelrealisatie, opstellen van actuele indicatoren voor doelstellingen, en prioriteitenbepaling in het VTH -beleid nog niet volledig uitgevoerd.
- De toepassing van de LHS (landelijke handhavingsstrategie) door de RUD heeft geleid tot toepassing van strafrecht bij milieudelicten. Echter kwantitatief gezien is dit nog een beperkt aantal zaken.
- Bij de meerderheid van de gemeenten is de uitvoering van VTH-taken conform de aangepaste kwaliteitsverordening.
- Enkele gemeenten werken nog niet conform de aangepaste Kwaliteitsverordening.
- Om aan de eisen van deze verordening te voldoen wordt door de meerderheid van de gemeenten met elkaar samengewerkt. Ook worden nieuwe gemeentelijke samenwerkingsopties verkend.

Beeld van de gemeentelijke jaarverslagen

De VTH verslagen 2020 zijn een belangrijk onderdeel van het sluitend maken van de beleidscyclus. Voor het bijstellen van beleid, het opnieuw stellen van prioriteiten en het maken van een goede verantwoording is een jaarverslag van grote relevantie.
Meer praktisch gaat het ook om te checken of de resultaten zijn behaald en wat er feitelijk op VTH-gebied is aangetroffen. Dit is het volgende beeld:

- Elf gemeenten en het waterschap hebben een jaarverslag opgesteld en toegezonden.
- Eén gemeente heeft geen verslag gemaakt. (Coevorden).
- Van de elf gemeenten waren twee gemeenten laat met toezenden (De Wolden en Hoogeveen) en Emmen heeft een conceptversie toegezonden.
- De uitvoering van het VTH-verbeterprogramma voor Borger-Odoorn is afgerond. De inforrmatievoorziening is op orde.
- Het VTH-verbeterprogramma voor Emmen is wat betreft tijdige en adequate informatievoorziening gestagneerd. Door personele oplossingen is de verwachting is dat dit in 2022 wordt opgelost.
- Veel gemeenten gebruiken de rapportage van de RUD als integraal onderdeel van het VTH -jaarverslag. Hierdoor ontstaat een zekere uniformering van verslaglegging.
- De meeste jaarverslagen voldoen globaal aan de gestelde criteria echter de gemeentelijke doelstellingen en de mate van realisatie zijn niet altijd even duidelijk (SMART) geformuleerd en blijf dus een verbeterpunt voor de komende periode.
- Evaluatie van de uitgevoerde werkzaamheden is een belangrijk onderdeel van het jaarverslag.Dit wordt in het algemeen on voldoende weergegeven.
- Een belangrijke wijziging in het toezicht van de gemeenten is het daadwerkelijk starten met het risicogericht toezicht bij bedrijven(branches) door de RUD.
- Opvallend is het relatief grote aandeel van overtredingen bij deze bedrijven behorende bij het hoogste risicoprofiel, echter het aantal controlebezoeken is (nog) te gering voor analyses en (harde) conclusies.
- Door het beperkte inzicht in de handhavingsresultaten (geen kwalitatief beeld) kunnen milieu- en gezondheidsrisico's ontstaan. Trends zijn in het algemeen niet uit de data te halen.

Beeld van de VTH-programma's

De VTH-programma's 2021 zijn beoordeeld omdat ze een belangrijke schakel vormen in de beleidscyclus. Hierbij is het van belang een duidelijke relatie te leggen tussen de risicoanalyse, de prioriteiten, de doelen, de concrete activiteiten en de noodzakelijke middelen.
De RUD heeft in opdracht van de gemeenten in 2021 een groot deel van de vergunningverlening, toezicht en handhaving op Wabo-gebied uitgevoerd. Echter de gemeenten voeren zelf ook milieutaken uit.
Met betrekking tot de VTH-programmering 2021 zijn enkele bevindingen weergegeven:

- Elf gemeenten en het waterschap hebben een programma opgesteld en toegezonden. Twee gemeenten hiervan waren te laat met toezenden.
  Coevorden heeft géén programma gemaakt en toegezonden en Emmen heeft een concept-programma toegezonden.
- De meerderheid van de gemeenten heeft een VTH-breed c.q. integraal uitvoeringsprogramma opgesteld waarvan het WABO-onderdeel door de RUD wordt uitgevoerd.
- Enkele gemeenten hebben twee afzonderlijke programma's opgesteld.
- In diverse programma's is opgenomen dat de Coronamaatregelen (zoals de lockdowns) in relatie tot inzet van handhavers en toezichthouders leidt tot herprioritering in het programma.
- In de meeste programma's, maar niet in alle, is een overzicht van prioriteiten, doelstellingen en voorgenomen handhavingsactiviteiten opgenomen.
- In veel gevallen ontbreekt een concretisering van de algemene doelstellingen (SMART maken).
- In de meerderheid van de programma's worden de risicothema's wel genoemd, maar een helder inzicht in de uitvoering van deze thema's ontbreekt vaak.
- In de opdrachtverlening door gemeenten aan de RUD is risicogericht toezicht (RGT) bij bedrijfsbranches nu het uitgangspunt. Van belang dat dit in 2022 daadwerkelijk tot meetbare resultaten leidt en niet in een langdurig ontwikkeltraject blijft steken

Resumerend kunnen we het volgende stellen: als we kijken naar **de BIG-8** is het volgende algemene beeld van toepassing:

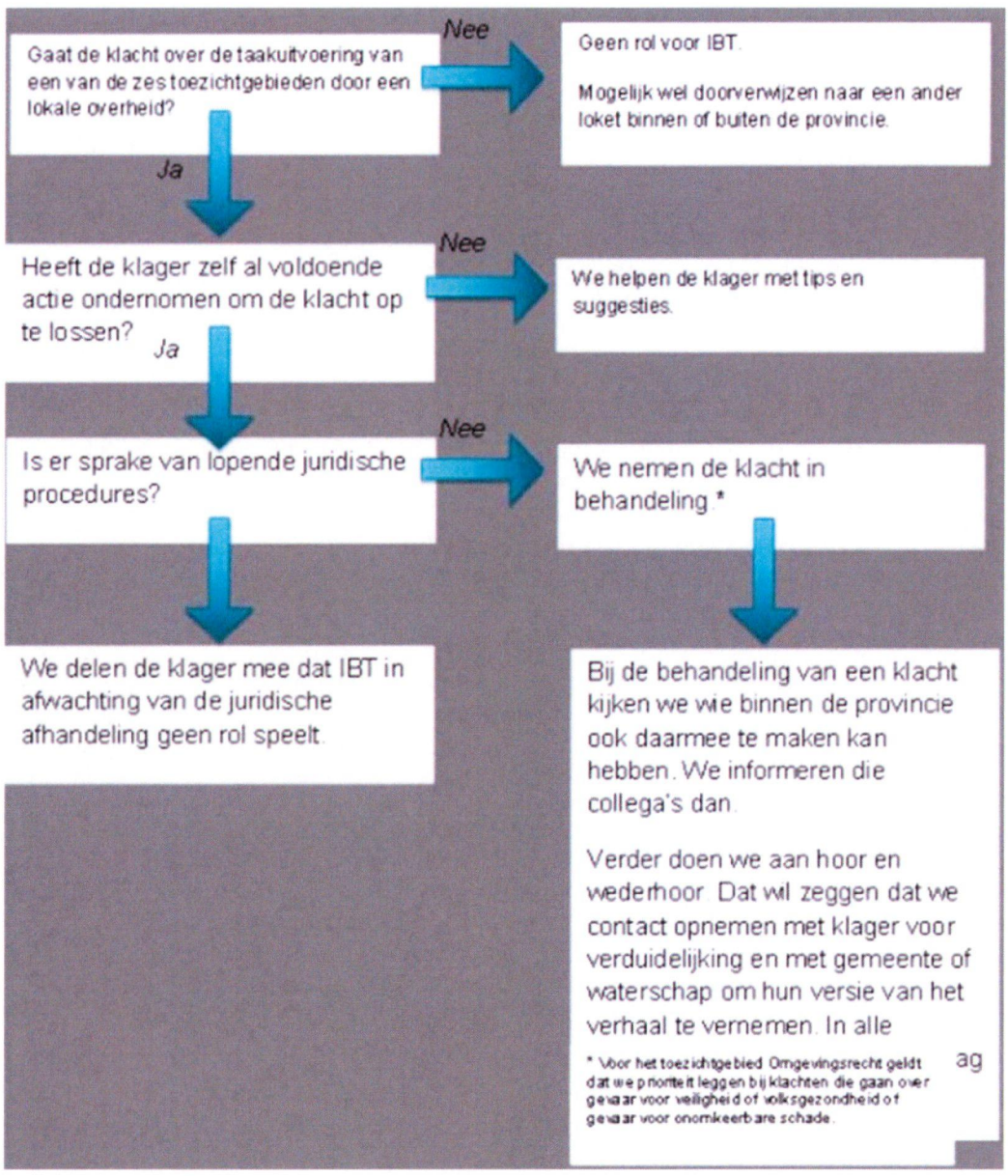
- Voor ongeveer driekwart van de gemeenten geldt dat de werking van de BIG-8 (redelijk) goed verloopt.
- Voor vijf gemeenten zijn verbeteringen noodzakelijk (tijdige vaststelling en toezending stukken).
- Bij drie gemeenten is overgegaan tot intensivering van (ambtelijk) toezicht.
- Voor veel gemeenten geldt dat de realisatie van monitoring van de handhavingsresultaten en het bepalen van indicatoren hiervan in relatie tot risicogericht toezicht door de RUD een duidelijk verbeterpunt is.
- Bij het uitvoeren van een verbeterslag door de gemeenten blijft uitdrukkelijk de samenwerking met en uitvoering van VTH-taken door de RUD in beeld. Een en ander zal dan ook in samenwerking en resultaatgericht moeten worden opgepakt

3 IBT op basis van signalen

De provincie heeft als interbestuurlijk toezichthouder de taak om klachten en signalen door inwoners over gemeenten (hoe zij haar wettelijke medebewindstaak uitvoert op een van de toezichtsdomeinen van de provincie) en waterschappen af te handelen. Specifiek betreft dit de afhandeling van klachten over en verzoeken tot handhaving van inwoners en bedrijven richting gemeenten. Deze klachten over handelen of nalaten om te handelen kunnen maatschappelijke en/of bestuurlijke risico's opleveren. Nader onderzoek is dan ook nodig. Ook signalen van externe toezichthouders, openbaar ministerie, media en pers, onderzoeken van rekenkamers of gemeentelijke/nationale ombudsman kunnen aanleiding geven tot een nader onderzoek.

Stroomschema

Op basis van een stroomschema worden klachten en signalen als volgt behandeld:

Behandeling en monitoring signalen en klachten uit gemeenten

Klachten en signalen worden in de meeste gevallen telefonisch of schriftelijk ingediend bij het klant contactcentrum (KCC) de website (klachtenformulier) van de provincie. Anonieme klachten worden niet in behandeling genomen.
Met het KCC zijn duidelijke werkafspraken gemaakt zodat degene die een klacht heeft naar het juiste loket wordt doorverwezen. Over 2021 hebben wij in totaal 22 signalen/klachten ontvangen.
Drie (landelijke) signalen waren algemeen van aard inzake handhaving/toezicht en niet gebonden aan een bepaalde casus.

We kregen 19 klachten waarvan uit:

Emmen	5	Midden-Drenthe	2
De Wolden	2	Hoogeveen	1
Westerveld	2	Noordenveld	1
Coevorden	2	Tynaarlo	1
Assen	2	Aa en Hunze	1

Inhoudelijk gaat het om het:

- niet handhaven bij geur/stank/rookoverlast 7x
- gebrek aan gemeentelijke communicatie 4x
- niet onderhouden van openbare ruimte 2x
- niet handhaven bij illegale bebouwing/bewoning 2x
- overig 6x

Ongeveer de helft van de klachten betrof IBT. In de andere helft van de gevallen is de klager doorverwezen naar de juiste instantie (bijvoorbeeld inzake een integriteitsschending) of geholpen op andere wijze. Tevens worden enkele klachtenlocaties nog gemonitord.
Wat valt op?
Ten opzichte van voorgaande jaren is een toename van het aantal klachten over rookoverlast waargenomen. Het totaal aantal klachten is gelijk gebleven.

Oplossen en/of bemiddelen
Analyse van enkele jaren IBT-klachten maakt duidelijk dat bij de ingediende klachten vaak sprake is van meerjarige trajecten in de vorm van langdurige klachten en meldingen over de ervaren overlast en een (mogelijke) stapeling van juridische handhavingsprocedures. De afronding van dergelijke klachten laat vaak lang op zich wachten.

Uit de analyse blijkt dat tal van problemen voorkomen hadden kunnen worden, door eerder duidelijkheid te geven over de situatie. In situaties waarbij jarenlang is gedoogd of geen toezicht is gehouden, wordt veel weerstand ondervonden als uiteindelijk wel tot handhaving wordt overgegaan. Ook gebrek aan duidelijke communicatie over en weer in de beginsituatie en onduidelijkheid over het echte probleem leidt vaak tot extra knelpunten. Dit leidt daarmee op den duur ook tot hogere juridische kosten voor de gemeente en een grote inzet van capaciteit. Steeds meer gemeenten gaan dan ook actief over tot diverse vormen van bemiddeling en mediation in plaats van een juridisch traject Ook door de provincie wordt primair ingezet op bemiddeling en/of mediation. Belangrijk element bij deze klachtenafhandeling is het voeren van een gesprek met de klager en de betreffende gemeente of waterschap. Het gesprek met de klager wordt – door de klager – vaak als een vorm van erkenning ervaren.

4 Verbeterpunten voor gemeenten

In dit hoofdstuk zijn (indien noodzakelijk) per gemeente concrete verbeterpunten op basis van de werking van de BIG-8 en de verstrekte gegevens in de vorm programma, verslag en de zelfevaluatie geformuleerd.

Gemeente	Verbeter- en aandachtspunten
Aa en Hunze	Verbeterpunten: geen. Aandachtspunt: tijdige vaststelling jaarverslag. doelrealisatie, prioriteiten beleid, monitoring en indicatoren Sterk punt Strategienota toekomst vakantieparken (vitale vakantieparken)
Assen	Verbeterpunten: geen. Sterk punt : nieuw (online) toezichtsmodel brandveiligheid
Borger-Odoorn	Verbeterpunten: geen Aandachtspunt : doelrealisatie, inzicht in risico's bij programma afwijking en volledige toepassing van de LHS Sterk punt : meer aandacht voor integraal werken op sociaal, fysiek en openbare orde domein
Coevorden	Verbeterpunten: tijdig opstellen, vaststellen en toezending van alle IBT stukken Actie IBT : geen toetsing mogelijk daarom intensivering toezicht nodig.
De Wolden	Verbeterpunten: tijdige vaststelling en toezending van IBT- stukken Aandachtspunt: voldoende capaciteit en geld gereserveerd voor VTH-taken is nodig Inzicht in risico's nodig bij afwijkende uitvoering Sterk punt : proefprojecten in kader van Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
Emmen	Verbeterpunten: tijdig opstellen, vaststellen en tijdige toezending van IBT-stukken Aandachtspunt: blijven uitvoeren van verbeterplan (ambtelijke afspraken uit 2020) concretiseren doelstellingen en monitoring (indicatoren) Actie IBT : geen toetsing mogelijk daarom intensivering toezicht nodig
Hoogeveen	Verbeterpunten: tijdige vaststelling en toezending IBT-stukken Sterk punt : aandacht voor integraal werken Wabo toezicht/ondermijning/drugsaanpak
Midden-Drenthe	Verbeterpunten: Tijdig opstellen, vaststellen en toezenden IBT-stukken Aandachtspunt: beleidsupdate "Samen voorbereid de toekomst tegemoet uitvoeren" Actie IBT : Geen toetsing mogelijk daarom intensivering toezicht nodig.
Meppel	Verbeterpunt : betere monitoring van overtredingen en handhavingsprocedures t.b.v. analyse en conclusies inzake naleefgedrag Aandachtspunt: risico's niet geheel in beeld bij afwijkende VTH-uitvoeringsprogramma VTH doelrealisatie in samenwerking met RUD capaciteit formatie BWT is krap (ondergrens)
Noordenveld	Verbeterpunten: geen Aandachtspunt: doelrealisatie en indicatoren ten behoeve van doelstelling formuleren Sterk punt : veel aandacht projectimplementatie Omgevingswet/Wet kwaliteitsborging
Tynaarlo	Verbeterpunten: geen Aandachtspunt: VTH- doelrealisatie en volledige toepassing LHS Sterk punt : inzicht in voldoen aan kwaliteitscriteria
Westerveld	Verbeterpunt tijdige vaststelling jaarverslag Aandachtspunt: doelrealisatie en voldoende geld/capaciteit uitvoering VTH taken

Aanbeveling aan gemeenten m.b.t. de RUD:

- Zorg voor goede monitoring: zowel voor de gestelde VTH-doelen en voor de handhavingsresultaten in het kader van risico gericht toezicht bij de bedrijven{branches)voor ontwikkelingen op VTH-gebied. Deze aanbeveling voor de RUD Drenthe zal door de gezamenlijke gemeenten als opdrachtgevers in 2022 uitgevoerd moeten worden.

5 Ontwikkelingen in 2021 en doorkijk 2022

5.1 Klachtenbehandeling in Coronatijd

Adequate afhandeling van klachten en signalen van de inwoners van Drenthe blijft een belangrijk punt voor IBT. Het gaat om zowel het monitoren van klachtenafhandeling via de jaarverslagen door de gemeenten als het zelf afhandelen, doorverwijzen en mogelijk oplossen van klachten over gemeenten. Door de Corona maatregelen (afstand houden, thuiswerkadvies en meerdere tijdelijk lockdowns) is de klachtenafhandeling ook dit jaar vooral telefonisch van aard. Een schouw van de situatie is in bepaalde gevallen beperkt mogelijk. Uiteraard wordt van geval tot geval bekeken wat de opties zijn.
Aandachtspunt: IBT blijft aandacht besteden aan klachten en de tijdsduur van het oplossen van klachten. Primair worden klachten informeel afgewikkeld. Insteek is een praktische oplossing (al dan niet via doorverwijzing naar een andere organisatie) en niet een stapeling van juridische procedures.

5.2 Intensivering ambtelijk toezicht.

Afgelopen jaar is geconstateerd dat enkele gemeenten geen tijdige en/of geen of zeer summiere verslaglegging en/of verantwoording over de uitgevoerde VTH-taken hebben afgelegd. Hierdoor is geen tijdige toetsing op hoofdzaken mogelijk gebleken en kon geen helder inzicht in eventuele risico's worden gegeven. Ook een totaalbeeld VTH ontbreekt hierdoor. Met het oog op de wetgeving en de verschillende rollen is dit een onwenselijke situatie voor zowel gemeente(raad) als provincie.
Gelet op de gemaakte afspraken over de informatievoorziening en het uit te voeren IBT-beleid betekent dit dat bij de drie betreffende gemeenten een verscherpt ambtelijk toezicht wordt gehouden. Dit vloeit logisch voort uit de toepassing van het provinciale IBT-beleid. Eind 2021 zijn met de betreffende gemeenten over de aan te leveren informatie in 2022 adequate afspraken gemaakt.

5.3 Thema onderzoeken en actualiteiten

In 2021 heeft het IBT de op een risicogerichte houding voortgezet. Er is meer naar de inhoud van de risico's gekeken. Zijn de risico's in beeld en hoe is de verantwoording vormgegeven? Dit onderwerp is vooral door middel van een aangepaste vragenlijst/zelfevaluatie gerealiseerd. Afgelopen jaar zijn in samenwerking met andere provincies diverse onderwerpen voor thema-onderzoeken op een rij gezet. Echter ook in 2021 is hier door de Corona maatregelen zeer beperkte uitvoering gegeven. Verder is door het ministerie van BZK aan IBT gevraagd om medewerking te verlenen aan een inventarisatie door gemeenten uit te voeren inzake brandveiligheid van gevels. Alle gemeenten hebben op verzoek van IBT hieraan hun medewerking verleend.

5.4 Signalen en ontwikkelingen/rondje gemeenten

Ook in 2021 stond een "rondje gemeenten" inzake Omgevingsrecht op de rol. Door de Corona-maatregelen zijn veel gesprekken niet doorgegaan. Enkele gesprekken zijn via Teams gevoerd. In deze gesprekken komen diverse actuele VTH-onderwerpen aan bod zoals:

- Meer inzet bij milieucriminaliteit en bij ondermijning
- Problematiek bij recyclebedrijven, (bio)vergisting,
- Dumping van drugsafval in het buitengebied,
- Toepassing van de lokale handhavingsstrategie en toepassing van de kwaliteitsverordening.

De verwachting is dat komend jaar het rondje gemeenten weer wordt opgepakt.
Actuele onderwerpen zoals:

- Invoering van de Omgevingswet (gezondheidsaspect),

- Aanpak van de zeer zorgwekkende stoffen,
- Overlast houtstook in relatie met het schone lucht akkoord,
- Invoering Wet Kwaliteitsborging voor de bouw,
- Toepassen en resultaten risicogericht toezicht zullen aan de orde komen.

Het IBT gaat er van uit dat gemeenten een visie hebben/vormen over bovenstaande ontwikkelingen en dit vormgeven in de diverse kaders en uitvoeringsprogramma's.
Tenslotte zal de nodige aandacht worden gegeven aan de uitvoering van de diverse aanbevelingen van de adviescommissie VTH (Om de leefomgeving Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur).

5.5 Zelfevaluatie

De nieuwe vragenlijst, de zogenaamde '*Wabo zelfevaluatie*' is aangepast en vervolgens aan de gemeenten toegezonden. Deze vragenlijst is door de gemeenten inhoudelijk goed ontvangen en in het algemeen goed ingevuld zoals toepassing strafrecht bij de lokale handhavingsstrategie en uitvoering VTH -taken conform de kwaliteitsverordening. Ook het aankomend jaar zal de vragenlijst actuele thema's bevatten.

5.6 Agenda van de toekomst van het interbestuurlijk toezicht

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de ministeries van Financiën en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn bezig met het moderner vormgeven van het IBT en praten daarom over de volgende hoofdlijnen die in de doorontwikkeling van het toezicht een plek moeten krijgen.
Deze hoofdlijnen zijn:

- Versterken en verbinden horizontale controle en verticaal toezicht: de raad beter in positie.
- Beter voeren van een dialoog: hierdoor een positieve bijdrage aan toezicht mogelijk?
- Beter leren via toezicht: komen tot benchmarks?
- Uniformeren uitvoering toezicht: bepalen van diverse toezichtdomeinen/Wet digitale overheid.
- Toezichthouder richt zich op gedeelde risico's: bepalen van risico's en hierop inzetten.

Eind 2020/begin 2021 is er vanuit IBT deelgenomen aan landelijk werksessies over gedeelde risico's. De uitwerking heeft in 2021 vertraging opgelopen. In 2022 zal dit verder worden opgepakt. Concrete uitkomsten worden gedeeld met de gemeenten.